

Міністерство освіти і науки України  
Карпатський національний університет  
імені Василя Стефаника  
факультет психології  
кафедра філософії, соціології та релігієзнавства

**Дойчик М., Кучера І., Рохман Б.**

**ВИРОБНИЧА (ПЕДАГОГІЧНА) ПРАКТИКА:  
ПРОГРАМА І МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ**

для студентів галузі знань

В «Культура, мистецтво та гуманітарні науки»

спеціальності В10 «Філософія»

перший (бакалаврський) рівень

**Рецензенти:**

Білоус С. І., кандидат філософських наук, доцент кафедри філософії, соціології та релігієзнавства Карпатського національного університету імені Василя Стефаника.

Хімчук Л. І., доктор педагогічних наук, професор кафедри психології розвитку Карпатського національного університету імені Василя Стефаника.

Розглянуто і рекомендовано до друку Вченою радою факультету психології Карпатського національного університету імені Василя Стефаника. Протокол № 7 від 2 березня 2026 року.

Дойчик М., Кучера І., Рохман Б.

Виробнича (педагогічна) практика: програма і методичні рекомендації для студентів спеціальності В10 «Філософія» перший (бакалаврський) рівень [Електронний ресурс]. Івано-Франківськ, 2026. 40 с.

У програмі і методичних рекомендаціях розглядаються загальні положення проведення виробничої (педагогічної) практики, питання організації і змісту практики та підведення її підсумків. Методичні рекомендації можуть бути корисними викладачам, магістрам, студентам, усім, хто цікавиться проблемами організації та проведення виробничої (педагогічної) практики.

## ЗМІСТ

1. Вступ
2. Мета і завдання практики
3. Зміст практики
  - 3.1. Індивідуальні завдання
  - 3.2. Заняття та екскурсії під час практики
  - 3.3. Навчальні посібники
  - 3.4. Методичні рекомендації
4. Форми і методи контролю
5. Вимоги до звіту
6. Підведення підсумків практики
7. Методичне забезпечення роботи студента

## ВСТУП

Виробнича (педагогічна) практика здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності В10 «Філософія» галузі знань В «Культура, мистецтво та гуманітарні науки» є важливим структурним елементом освітньо-професійної програми та реалізується відповідно до чинних стандартів вищої освіти. Її основне призначення полягає у поєднанні теоретичної підготовки з практичною діяльністю, формуванні професійно зрілої особистості, здатної ефективно та творчо виконувати освітні й виховні функції в умовах модернізації національної системи освіти. Практика забезпечує застосування набутих теоретичних знань у реальному професійному середовищі, сприяє розвитку практичних компетентностей, удосконаленню навичок фахової діяльності, формуванню вмінь самостійно ухвалювати обґрунтовані рішення в типових і нестандартних професійних ситуаціях, а також оволодінню сучасними педагогічними технологіями викладання філософських і суспільствознавчих дисциплін, організаційними формами та засобами професійної діяльності відповідно до освітньо-кваліфікаційних вимог.

Організаційно-методичне забезпечення виробничої (педагогічної) практики здійснюється на основі відповідної програми, яка виступає основним документом у системі практичної підготовки здобувачів освіти. Вона забезпечує логічну послідовність і наступність навчання, визначає порядок і зміст діяльності студентів та керівників практики, а також окреслює очікувані результати та критерії оцінювання рівня сформованості професійних компетентностей.

Передумовою допуску до проходження виробничої (педагогічної) практики є належний рівень засвоєння студентами навчального матеріалу з фахових дисциплін. Упродовж навчання здобувачі вищої освіти спеціальності В10 «Філософія» першого (бакалаврського) рівня опановують комплекс обов'язкових і вибіркового курсів із філософії, беруть активну участь у семінарських заняттях, спрямованих на аналіз актуальних проблем філософської науки. Важливе місце в підготовці бакалаврів займають дисципліни «Методика викладання предметів філософського спрямування», «Методика викладання

предметів культурологічного спрямування» й «Педагогіка та педагогічна майстерність». Системне поєднання зазначених навчальних компонентів створює необхідні умови для всебічного теоретичного та професійного становлення майбутнього філософа-викладача, а результати проходження практики дають змогу оцінити рівень опанування студентами відповідних навчальних курсів.

Предметом виробничої (педагогічної) практики є набуття студентом професійних вмінь та навичок на посаді викладача філософських та суспільствознавчих дисциплін у закладах фахової передвищої освіти. Водночас виробнича (педагогічна) практика має комплексний характер і передбачає забезпечення фахової діяльності за такими напрямками роботи: навчально-методичний – підготовка бакалавра до викладання базових, професійно-орієнтованих дисциплін зі спеціальності та засвоєння особливостей методик їх викладання в закладах фахової передвищої освіти; організаційно-виховний – знайомство студента-практиканта з організацією виховної роботи в академічній групі; науково-дослідний – підготовка бакалавра як майбутнього науковця-дослідника.

Відповідно до навчального плану спеціальності В10 «Філософія» перший (бакалаврський) рівень виробнича (педагогічна) практика відбувається у VII семестрі з відривом від навчання (всього 270 год./ 9 кредитів ЄКТС). Конкретний час проведення практики визначається наказом Університету. Базою проведення виробничої (педагогічної) практики є кафедра філософії, соціології та релігієзнавства Карпатського національного університету імені Василя Стефаника.

Курс: виробнича (педагогічна) практика	Галузь знань, спеціальність, освітній рівень	Характеристика навчального курсу
<b>Кількість кредитів</b> <b>ECTS: 9</b>  <b>Загальна кількість</b> <b>годин: 270</b>	<b>Галузь знань:</b> В «Культура, мистецтво та гуманітарні науки»  <b>Спеціальність:</b> В10 «Філософія»  <b>Освітній рівень:</b> бакалавр	<b>Рік підготовки: IV</b>  <b>Семестр: VII</b>  <b>Вид контролю: залік</b>

Керівниками-методистами студентів-практикантів призначаються викладачі кафедр університету (кафедри філософії, соціології та релігієзнавства, кафедри соціальної психології й кафедри педагогіки та освітнього менеджменту імені Богдана Ступарика). Відповідальність за організацію, проведення і контроль виробничої (педагогічної) практики студентів на факультеті покладається на декана факультету, по кафедрі – безпосередньо на завідувача кафедри.

**Примітка\*.** На керівника-методиста кафедри філософії, соціології та релігієзнавства виділяється згідно нормативних документів 1,5 години / тиждень на одного студента (тобто 9 годин за весь період практики, оскільки практика згідно з навчальним планом триває 6 тижнів).

**Обов'язки факультетського керівника-методиста практики:**

- підготувати проект наказу про організацію та проведення виробничої (педагогічної) практики;

- безпосередньо перед початком практики провести інструктаж з техніки безпеки, виробничої санітарії та протипожежної безпеки;
- провести настановну та підсумкову конференції з питань практики;
- ознайомити студентів з вимогами до проходження практики та веденням документації;
- здійснювати контроль за ходом практики, проводити індивідуальні та групові консультації зі студентами-практикантами;
- визначити вимоги до складання заліку за результатами практики;
- подати на кафедру та завідувачу відділом виробничої (навчальної) практики письмовий звіт про керівництво практикою.

#### **Керівник-методист практики зобов'язаний:**

- при підготовці до проведення практики ознайомити студентів з програмою практики, визначити індивідуальні завдання;
- проводити консультації для студентів з організаційних, методичних питань практики;
- контролювати ведення звітної документації практики студентів та написання звіту;
- перевіряти звіти студентів за результатами проходження ними практики;
- інформувати кафедру про результати проходження студентами практики.

#### **Обов'язки студента-практиканта:**

- ознайомитись з програмою практики і змістом робіт, які він виконуватиме, пройти інструктаж про порядок її проходження та з техніки безпеки, протипожежної безпеки, виробничої санітарії і попередження нещасних випадків, одержати від керівника практики необхідні документи (індивідуальні завдання, методичні рекомендації тощо);

- у повному обсязі виконувати всі завдання, передбачені програмою практики, та вказівки її керівника;
- взяти участь в настановній нараді з питань проходження виробничої (педагогічної) практики, які проводить деканат факультету, а також у підсумковій конференції за результатами практики;
- погодити і представити до затвердження керівнику-методисту практики календарний план роботи, і під час практики дотримуватись термінів його виконання;
- виявляти відповідальність, старанність, творчу ініціативу, наполегливість, організованість, дисциплінованість;
- у триденний термін після закінчення проходження практики подати на кафедру звітну документацію про результати проходження виробничої (педагогічної) практики;
- виступити із звітом про результати проходження практики на підсумковій конференції.

#### **Права студента-практиканта:**

- отримати необхідну консультацію з організаційних і методичних питань у факультетського керівника практики та керівника-методиста;
- вносити пропозиції щодо вдосконалення підготовки студентів до виробничої (педагогічної) практики, її організації та проведення;
- з причин захворювання чи інших обставин, що перешкоджають студенту успішно пройти практику, йому надається право повторно пройти практику (за умови подання довідки, лікарняного листа);
- якщо програма практики не виконана студентом з поважної причини, то навчальним закладом надається можливість студенту проходження практики повторно. Можливість повторного проходження практики, але за власний рахунок, надається і студенту який на підсумковому заліку отримав негативну оцінку (повторний курс).

## **2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ ВИРОБНИЧОЇ (ПЕДАГОГІЧНОЇ) ПРАКТИКИ**

2.1. **Метою** виробничої (педагогічної) практики є набуття студентами професійних вмінь та навичок на посаді викладача філософських та суспільствознавчих дисциплін у закладах фахової (передвищої) освіти та ВНЗ, опануванні навичок ділового спілкування у галузі освітніх послуг, формуванні професійних якостей особистості майбутнього фахівця.

2.2. Основними **завданнями** виробничої (педагогічної) практики є:

- ознайомитися із головними формами, принципами і методами викладання філософських та суспільствознавчих дисциплін у закладах фахової (передвищої) освіти та ВНЗ;
- ознайомитися із передовим педагогічним досвідом та його використанням на практиці;
- набути професійних рис майбутнього викладача, які відповідають сучасним вимогам вищої освіти в Україні у контексті гуманізації освіти;
- навчитися творчо, по-дослідницькому підходити до навчальної, наукової і виховної діяльності;
- формувати потреби в самоосвіті, самовихованні та підвищенні своєї кваліфікації;
- виробити та засвоїти ціннісні орієнтири гуманістичної освіти та виховання студентів.

2.3. Згідно з вимогами освітньо-професійної програми, після проходження виробничої (педагогічної) практики студенти повинні:

**знати:**

- сутність процесів навчання й виховання, їхні психолого-педагогічні основи;
- шляхи вдосконалення майстерності викладача й способи самовдосконалення;

- нові технології навчання;
- методи формування навичок самостійної роботи учнів та студентів;
- методи активізації розвитку творчих здібностей і логічного мислення здобувачів освіти;

- наукові основи курсу, історію й методологію філософської науки;
- етичні та правові основи педагогічної діяльності у закладах фахової (передвищої) освіти та ВНЗ.

**вміти:**

- проектувати, організовувати й аналізувати свою педагогічну діяльність;

- планувати навчальні заняття відповідно до навчального плану спеціальності;

- забезпечувати міждисциплінарні зв'язки курсу з іншими дисциплінами;

- розробляти й проводити різні за формою навчання заняття найбільш ефективні при вивченні відповідних тем і розділів програми, адаптуючи їх до різних рівнів підготовки здобувачів освіти;

- доступно і логічно викладати зміст матеріалу, опираючись на знання й досвід учасників навчального процесу;

- аналізувати навчальну й навчально-методичну літературу й використовувати її для побудови власного викладу програмного матеріалу;

- організовувати навчальну діяльність учнів та студентів, управляти нею й оцінювати її результати;

- застосовувати основні методи об'єктивної діагностики знань здобувачів освіти з предмету, вносити корективи в процес навчання з урахуванням даних діагностики;

- володіти методикою проведення заняття із застосуванням мультимедійних засобів навчання.

## **2.4. Компетентності студента, які формуються під час проходження виробничої (педагогічної) практики.**

У результаті проходження виробничої практики студент повинен набути такі загальнонаукові компетентності:

ЗК 2. Здатність вчитися й оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 4. Здатність бути критичним і самокритичним.

ЗК 6. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 9. Здатність до міжособистісної взаємодії, здатність працювати в команді.

ЗК 10. Здатність працювати автономно.

### **фахові (спеціальні) компетенції:**

ФК 6. Здатність викладати міркування послідовно, логічно, систематично та аргументовано.

ФК 7. Здатність аналізувати міркування та робити ґрунтовні смислові узагальнення, висновки.

ФК 8. Здатність оперувати філософською термінологією для розв'язання професійних завдань.

ФК 12. Здатність дотримуватися в професійній діяльності норм інтелектуальної доброчесності.

## **3. ЗМІСТ ПРАКТИКИ**

Зміст виробничої (педагогічної) практики охоплює навчальну, науково-дослідницьку, виховну та профорієнтаційну роботу студента. Впродовж дня магістр-практикант повинен бути зайнятий активною та пасивною формами практики не менше 6-ти академічних годин, на тиждень у середньому – 30 годин аудиторних, у цілому 180 годин – аудиторних та 90 – самостійна робота за весь період виробничої (педагогічної) практики.

### **3.1.1. Навчальна робота студента.**

Під час проходження виробничої (педагогічної) практики студент-практикант повинен виконати такі завдання:

- проаналізувати методичний досвід навчального закладу та систему організації навчальної діяльності керівника-методиста;
- ознайомитися з особливостями планування й організації навчальних занять у закладі освіти;
- набути навичок застосування методик організації та контролю навчальної діяльності здобувачів освіти;
- опанувати форми, методи та засоби організації й контролю самостійної роботи учнів та студентів;
- засвоїти використання системного та проблемного підходів у навчальному процесі;
- розробити способи практичного впровадження системного й проблемного методів у навчальній діяльності;
- підготувати та оформити власні лекційні матеріали на основі першоджерел, наукових досліджень, підручників і методичних напрацювань;
- створити авторські сценарії проведення семінарських занять;
- стимулювати самостійну роботу студентів шляхом їх залучення до наукових гуртків, підготовки рефератів і участі в олімпіадах;
- розробити тестові та експрес-завдання для перевірки рівня знань студентів.

Навчальна робота студента-практиканта умовно поділена на два рівні: пасивна та активна практики.

### **Зміст пасивної практики**

Пасивна практика студента передбачає наукову і методичну підготовку до проведення лекційних та семінарських занять, обов'язкову присутність на лекціях і семінарах керівника-методиста практики та інших студентів-практикантів, а також їх подальше обговорення й рецензування впродовж усього періоду практики.

Проведені лекції та семінарські заняття активно аналізуються всіма учасниками підгрупи відповідної бази практики. Оцінюються негативні та позитивні моменти у процесі їх проведення. Результати обговорення фіксуються у протоколі (*додаток 3*) та у звіті-щоденнику практики (*додаток 1*), після чого виставляється відповідна оцінка.

До аналізу основних аспектів проведених лекційних і семінарських занять залучаються всі керівники-методисти підгрупи (фаховий керівник-методист, педагог і психолог), а також студенти підгрупи. У процесі обговорення відзначаються сильні сторони занять і надаються рекомендації щодо усунення виявлених недоліків.

### **Зміст активної практики**

Активна практика передбачає самостійне проведення студентами-практикантами семінарських занять і лекцій із філософських та суспільствознавчих дисциплін, участь в індивідуальній роботі зі студентами (зокрема опрацювання пропущених тем), надання консультацій, а також самостійне здійснення профорієнтаційної й виховної діяльності.

У ході активної практики кожен студент-практикант проводить три залікові семінарські заняття з різних тем і читає три залікові лекції з різної тематики. Усі проведені лекційні та семінарські заняття відображаються у звіті-щоденнику практики.

Студент-практикант складає розклад проведення залікових лекційних і семінарських занять відповідно до бази практики (*додаток 6*). Після завершення першого тижня практики розклад залікових занять подається факультетському керівнику педагогічної практики для здійснення контролю за виконанням усіх видів робіт, передбачених програмою практики.

Тексти лекцій і методичні матеріали до проведення семінарських занять попередньо проходять рецензування керівником-методистом практики; тексти лекцій додаються до звітної документації після протоколів з аналізом проведених залікових занять.

#### **3.1.2. Науково-дослідна робота**

Науково-дослідна робота студента-практиканта під час проходження виробничої (педагогічної) практики передбачає:

- ознайомлення із науково-дослідною роботою кафедри, або іншого учбового закладу де студент проходить виробничу практику;
- підготовку і проведення студентських наукових конференцій, зокрема звітної конференції студентів на факультеті психології;
- допомогу студентам у підготовці доповідей, тез, рефератів;
- участь у роботі наукових гуртків, проблемних груп;
- використання наукових принципів, методів та методології у підготовці та проведенні лекцій і семінарських занять;
- написання бакалаврської роботи.

### **3.1.3. Профорієнтаційна та виховна робота**

Студент-практикант за допомогою викладачів-методистів кафедри філософії, соціології та релігієзнавства і деканату факультету психології активно залучається до проведення виховної та профорієнтаційної роботи кафедри, яка полягає у проведенні виховних заходів із учнями старших та випускних класів загальноосвітніх навчальних закладів та закладів фахової (передвищої) освіти, поданні інформації про факультет, розповіді про особливості свого навчання та перспективи професії, яку він здобуває, підготовці матеріалів профорієнтаційного характеру для Інтернет-сторінок кафедри.

Підготовлені студентом-практикантом матеріали повинні містити інформацію про університет, факультет та освітні програми (філософію, психологію, реабілітаційну психологію) й обґрунтовувати власну життєву позицію на основі аналізу подій (засобами презентацій, есе, коментарів), які відбуваються в науковому, правовому та суспільно-політичному житті України. Підготовлені матеріали подаються на електронну пошту відповідальної особи за профорієнтаційну роботу кафедри філософії, соціології та релігієзнавства задля їх подальшого оприлюднення.

Також для популяризації інформації про кафедру філософії, соціології та релігієзнавства і факультету психології процес проходження виробничої

(педагогічної) практики рекомендовано документувати у формі фотографій, відео, презентацій та висилати ці фото й відео документи на електронну адресу факультетського керівника практики **iryna.kuchera@cnu.edu.ua** з метою подальшого розміщення цих документів на сайті кафедри, а також на сайті факультету.

У цілому, виховна та профорієнтаційна робота передбачає такі моменти:

- залучення практиканта до реалізації виховних і профорієнтаційних заходів, що здійснюються кафедрою філософії, соціології та релігієзнавства;
- опанування принципів, форм і механізмів організації виховної та профорієнтаційної роботи структурного підрозділу, який забезпечує проходження практики, зокрема кафедри філософії, соціології та релігієзнавства КНУ;
- аналіз особливостей побудови та функціонування системи виховної й профорієнтаційної діяльності освітнього закладу, на базі якого студент здійснює профорієнтаційну роботу;
- конструювання у співпраці з керівником-методистом кафедри філософії, соціології та релігієзнавства програми профорієнтаційного заходу в процесі проходження виробничої (педагогічної) практики;
- організацію та проведенню профорієнтаційно-виховних зустрічей і бесід з учнями випускних класів закладів загальної середньої освіти.

### 3.3. Література

1. Артемова Л. В. Педагогіка і методика вищої школи: навч.-метод. посіб. для викл., аспір., студ. магістр. Київ: Кондор, 2008. 272 с.
2. Власова О. І. Основи психології та педагогіки: підручник / О. І. Власова, А. А. Марушкевич. – 2-ге вид., переробл. К.: Знання, 2011. 333 с.
3. Гура О. І. Педагогіка вищої школи: вступ до спеціальності / О. І. Гура. К.: Центр навчальної літератури, 2005. 224с.
4. Дичківська І. М. Інноваційні педагогічні технології : навч. посібник / І. М. Дичківська. К.: Академвидав, 2004. 352 с.

5. Інформаційно-комунікаційні технології в педагогічній освіті: навчальний посібник / за наук.ред. О. М. Пехоти, Т. В. Тихонової. Миколаїв: Гліон, 2013. 252с.
6. Литвиненко А. Програма та методичні рекомендації до педагогічної практики для студентів філософського факультету /А. Литвиненко. Львів, 2008. 14 с.
7. Каплінський В. В. Методика викладання у вищій школі. Навчальний посібник. Київ: КНТ, 2017. 225с.
8. Козій М. К. Психолого-педагогічні умови удосконалення педагогічної практики студентів: методичний посібник [для студ. педуніверситетів] / М. К. Козій. К.: Вид-во НПУ ім. М.П. Драгоманова, 2001. 140с.
9. Методика викладання у вищій школі: навчальний посібник / за ред. О. В. Малихін, І. Г. Павленко, О. О. Лавренєва, Г. І. Матукова. Київ : КНТ, 2017. 262 с.
10. Навчальний процес у вищій педагогічній школі / За ред. Мороза О. Г. К.: НПУ, 2001. 338 с.
11. Нагаєв В. М. Методика викладання у вищій школі / В. М. Нагаєв. К.: Центр учбової літератури, 2007. 232 с.
12. Подоляк Л.Г., Юрченко В.І. Психологія вищої школи. К.: Каравела, 2008. 352с.
13. Положення про організацію та проведення практики // URL: <https://vvnpu.cnu.edu.ua/2018/05/11/%d0%bf%d0%be%d0%bb%d0%be%d0%b6%d0%b5%d0%bd%d0%bd%d1%8f-%d0%bf%d1%80%d0%be-%d0%bf%d1%80%d0%b0%d0%ba%d1%82%d0%b8%d0%ba%d1%83/> (дата звернення: 30.01.2026).
14. Організація, зміст та оцінювання неперервної педагогічної практики майбутніх учителів. Навчально-методичний посібник / за заг. ред. А. М. Бойко. Полтава, 2002. 144 с.

15. Стражнікова І. Педагогіка вищої школи: навчально-методичний посібник. Івано-Франківськ: НАІР, 2018. 120 с.

16. Шулдик Г. О. Педагогічна практика: навч. посіб. [для студ. пед. вузів] / Г. О. Шулдик, В. І. Шулдик. К.: Науковий світ, 2000. 143 с.

### **Інформаційні (інтернет) ресурси**

1. Про вищу освіту: Закон України. URL: <http://osvita.ua/legislation/law/2235/> (дата звернення: 30.01.2026).

2. Про освіту: Закон України. URL: <http://osvita.ua/legislation/law/2231/> (дата звернення: 30.01.2026).

3. Концептуальні засади розвитку педагогічної освіти України та її інтеграції в європейський освітній простір. URL: <http://www.mon.gov.ua/main.php?query=laws/education/prof-tech/6/0001> (дата звернення: 30.01.2025).

### **3.4.Методичні рекомендації**

Виробнича (педагогічна) практика здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності В10 «Філософія» реалізується в межах вимог освітньо-професійної програми та відповідно до навчального плану. Для забезпечення її результативного проведення кафедри університету на початку навчального року в процесі формування педагогічного навантаження визначають і закріплюють за кожним студентом-практикантом керівників-методистів, зокрема фахового наставника, а також методистів із психології та педагогіки. До виконання цих функцій залучаються викладачі з високим рівнем професійної компетентності, значним досвідом педагогічної діяльності та здатністю ефективно передавати власні методичні напрацювання майбутнім фахівцям.

Організацію практики координує факультетський керівник спеціальності В10 «Філософія» (перший (бакалаврський) рівень), який не пізніше ніж за два

тижні до її початку готує проєкт відповідного наказу ректора. У цьому документі визначаються терміни проходження практики, перелік студентів і розподіл їх між керівниками-методистами.

Перед початком практичної підготовки факультетський керівник-методист проводить настановну конференцію, до участі в якій залучаються декан факультету психології, керівники-методисти кафедри філософії, соціології та релігієзнавства, представники кафедр педагогіки та освітнього менеджменту імені Богдана Ступарика, соціальної психології, а також студенти-практиканти. Під час заходу учасників інформують про зміст наказу ректора, програму практики, її мету, основні завдання, тривалість, вимоги до оформлення звітної документації, порядок закріплення студентів за методистами, а також роз'яснюють права та обов'язки практикантів. Безпосередньо на базі проходження практики студенти проходять обов'язковий інструктаж з охорони праці та техніки безпеки.

Систематичний контроль за перебігом виробничої (педагогічної) практики здійснюють деканат факультету, факультетський керівник практики, керівники-методисти й завідувачі кафедр. У разі виявлення недоліків вони вживають необхідних організаційних заходів з метою їх оперативного усунення.

На етапі пасивної практики, який охоплює перші два тижні, керівник-методист у взаємодії з студентом-практикантом розробляє індивідуальний план проходження практики. У цьому плані визначаються тематика лекційних і семінарських занять для взаємовідвідування із зазначенням конкретних дат їх проведення.

Після проведення залікових лекційних і семінарських занять студентами-практикантами їх діяльність підлягає фаховому обговоренню за участю керівників-методистів кафедр філософії, соціології та релігієзнавства, педагогіки та освітнього менеджменту імені Богдана Ступарика, соціальної психології. Студенти зобов'язані бути присутніми на залікових заняттях своїх колег та брати участь в аналізі проведених занять. За результатами обговорення керівник-

методист здійснює узагальнення, надає розгорнуту оцінку, окреслює сильні сторони та визначає напрями для вдосконалення.

Після завершення студентом практики керівник-методист здійснює попередню перевірку та затвердження його звіту-щоденника і виставляє підсумкову оцінку. Кафедра філософії, соціології та релігієзнавства розглядає звіти-щоденники всіх практикантів та приймає рішення про їх затвердження. Підсумки виробничої (педагогічної) практики обговорюються на підсумковій конференції студентів-практикантів, у якій беруть участь адміністрація факультету психології, завідувач кафедри та керівники-методисти, що здійснювали супровід практики.

Факультетський керівник практики готує узагальнений звіт про проведення виробничої (педагогічної) практики та подає його на розгляд і затвердження вченій раді факультету. Після отримання схвалення звіт у встановленому форматі передається університетському керівникові практики.

#### **4. ФОРМИ І МЕТОДИ КОНТРОЛЮ**

В процесі проходження виробничої (педагогічної) практики здійснюється контроль за її проведенням, який має на меті виявлення і усунення помилок студентів, а також надання їм необхідної допомоги у виконанні завдань практики. Загальний контроль за проходженням виробничої (асистентської) практики проводить університетський керівник практики, декан факультету психології та факультетський керівник практики спеціальності В10 «Філософія» (перший (бакалаврський) рівень), а індивідуальний контроль за виконанням програми практики – керівники-методисти від кафедр філософії, соціології та релігієзнавства, педагогіки та освітнього менеджменту імені Богдана Ступарика, соціальної психології. За результатами практики проводиться підсумкова нарада з метою внесення пропозицій, спрямованих на покращення умов та підвищення якості проходження практики студентами.

## **5. ВИМОГИ ДО ОФОРМЛЕННЯ ЗВІТНОЇ ДОКУМЕНТАЦІЇ**

Виробнича (педагогічна) практика вважається завершеною за умови виконання студентами всіх вимог програми практики. Після закінчення практики студент-практикант подає на кафедру такі документи:

- звіт-щоденник практики (*додаток 1*)
- протоколи обговорення залікових лекційних та семінарських занять (*додаток 2*)
- матеріали проведених залікових лекцій і семінарів
- розклад залікових семінарських і лекційних занять (*додаток 3*)
- звіт про виховну профорієнтаційну роботу (*додаток 6*)
- характеристика на студента-практиканта (*додаток 4*)

### **5.1. Вимоги до оформлення звіту-щоденника**

У звіті-щоденнику (*додаток 1*) у хронологічному порядку щодня фіксуються всі види активної і пасивної роботи, яку виконує студент впродовж дня під час проходження практики, особисті враження і рекомендації щодо покращення педагогічного процесу.

Звіт-щоденник практики ведеться у письмовому або друкованому вигляді на листках формату А-4 за такою схемою:

### Схема ведення звіту-щоденника

Дата	Тема та зміст заняття, яке відвідав, або провів студент-практикант; група, курс, факультет	Зауваження, аналіз та пропозиції студента щодо відвіданого або проведеного лекційного або семінарського заняття	Форма практики Активна/ Пасивна
		*Примітка. Ця графа є найважливіша у звіті-щоденнику, оскільки тут студент аналізує особливості педагогічного процесу, виробляє критичне та творче ставлення до формування власного стилю викладання філософських дисциплін.	Активна
			Пасивна

Основні моменти ведення Звіту-щоденника слід аналізувати за такими схемами:

**Схема аналізу відвіданої (пасивна практика) або проведеної (активна практика) лекції:**

***1. Загальні відомості:***

- тема, мета лекції, структура
- повідомлення плану лекції, рекомендованої літератури
- місце у загальній структурі курсу
- присутність студентів на лекції

***2. Науково-теоретичний рівень та зміст лекції:***

- науковість, відповідність сучасному рівню розвитку науки
- методологічне обґрунтування теми
- використання сучасних наукових досліджень
- забезпечення виховного впливу лекції на студента
- зв'язок теорії із практикою
- професійна спрямованість лекції

- розвиток мислення студентів, елементи проблемності
- забезпечення зв'язку з попереднім навчальним матеріалом, з суміжними дисциплінами та спеціальністю студентів

- відповідність мети та змісту лекції, відповідність методів і форм роботи меті та змістові лекції

### ***3. Методика читання лекції та логіка викладу матеріалу:***

- чіткість структури лекції та логіка викладу
- чіткість плану та його реалізація
- послідовність і систематичність викладу
- точність визначення понять, формулювання правил, аргументованість і доказовість положень лекції

- виділення основних думок і висновків
- прийоми активізації пізнавальної діяльності слухачів
- використання комп'ютерного забезпечення та ТЗН, навчальних посібників, дидактичних матеріалів

- використання опорних матеріалів під час читання лекції (текст, тези, вільне читання лекції без опорних матеріалів, інше)

- засоби підтримування уваги студентів, зв'язок із аудиторією, дисципліна студентів під час лекції

- організація навчальної роботи студентів (темп лекції, вимоги до конспектування, орієнтація на самостійне вивчення навчального матеріалу)

### ***4. Рівень педагогічної майстерності викладача:***

- володіння навчальним матеріалом, уміння використовувати приклади із практики, життя

- емоційний вплив викладача на студентів
- вміння встановлювати контакт із аудиторією, враховуючи її особливості та професійну спрямованість

- психологічний клімат в аудиторії
- володіння технічними засобами, прийомами роботи із дошкою, наочними посібниками

- стиль викладу матеріалу та культура мовлення викладача

### ***5. Загальні висновки про заняття:***

- загальна оцінка лекції
- ступінь досягнення дидактичної мети (інформаційна цінність, виховний вплив лекції)
- основні позитивні ознаки і недоліки лекції
- рекомендації і поради щодо удосконалення лекції

### **Схема аналізу відвіданого (пасивна практика) або проведеного (активна практика) семінарського заняття:**

#### ***1. Загальні відомості:***

- тема семінарського заняття, його структура
- присутність студентів на занятті

#### ***2. Підготовка до семінарського заняття:***

- розробка плану викладачем та добір літератури
- попереднє визначення виду семінарського заняття (обговорення визначених наперед питань, семінар-диспут, виступи студентів з основних питань, підготовка рефератів, письмові відповіді, аналіз першоджерела)
- рівень підготовки студентів до семінарського заняття (опрацювання літератури, основних джерел)

- зв'язок питань семінарського заняття із змістом лекційного курсу

#### ***3. Аналіз змісту семінарського заняття:***

- відповідність теми заняття навчальній програмі
- науково-теоретичний рівень семінарського заняття
- забезпечення внутрішньо-предметних та міжпредметних зв'язків
- професійна спрямованість семінарського заняття
- володіння викладачем змістом навчальної дисципліни

#### ***4. Методика проведення семінарського заняття:***

- організовуюча роль вступного слова викладача

- прийоми активізації пізнавальної діяльності й самостійності студентів на занятті, засоби активізації уваги

- використання комп'ютерного забезпечення та ТЗН, наочності, дидактичних матеріалів

- поєднання колективних та індивідуальних форм роботи на занятті

- характер запитань викладача і студентів, наявність проблемних питань

- здійснення поточного контролю, рівень об'єктивності оцінювання знань студентів, мотивація оцінок

- проведення загальних підсумків заняття

### ***5. Висновки, поради та пропозиції:***

- рівень досягнення мети семінарського заняття

- дисципліна та організованість студентів, їх ставлення до заняття

- основні позитивні аспекти семінарського заняття та його недоліки

- поради та рекомендації щодо поліпшення якості семінарського заняття

Студентам-практикантам рекомендується письмова форма ведення звіту-щоденника виробничої (педагогічної) практики, оскільки вона дозволяє забезпечити щоденний контроль за процесом проходження практики, а також є підґрунтям для того щоб студент-практикант вчасно подав документацію по практиці на кафедру, оскільки звіт-щоденник є основним документом практики.

**Примітка\*.** У звіті-щоденнику практики повинні бути розписані 6 годин на день активної і пасивної виробничої (педагогічної) практики.

## **5.2. Протоколи обговорення залікових лекційних та семінарських занять (додаток 2)**

Проведені залікові семінарські та лекційні заняття повинні бути обов'язково обговорені керівниками-методистами практики та студентами відповідної бази практики, а результати обговорення зафіксовані у протоколі. Всього має бути 6 протоколів обговорення залікових семінарських і лекційних занять (3 лекції і 3 семінари). Оцінка у протоколі вказується у балах – 5 – «відмінно», 4-«добре», 3-«задовільно», 2-«незадовільно».

**Примітка\*.** Студенти зобов'язані відвідувати залікові лекційні і семінарські заняття, які проводять їх колеги-практиканти, а своє відвідування фіксувати у звіті-щоденнику практики та протоколах обговорення занять.

### **5.3. Розклад залікових семінарських і лекційних занять (додаток 3)**

Розклад проведення залікових семінарів та лекційних занять формується та надається факультетському керівнику практики після підпису керівника-методиста бази практики для забезпечення контролю за проходженням виробничої (педагогічної) практики. Крайній термін подання розкладу керівнику практики – кінець першого тижня практики.

**Примітка\*.** Якщо у розкладі залікових занять студента-практиканта відбулися зміни, то він зобов'язаний повідомити про них факультетського керівника практики особисто та уточнити свій розклад.

### **5.4. Характеристика на студента-практиканта (додаток 4)**

Характеристика на студента-практиканта має містити рекомендовану загальну оцінку практики, підпис керівника-методиста бази практики та керівника бази практики і печатку навчального закладу, а також акцентувати увагу на позитивних моментах та недоліках, які потрібно усунути в майбутньому.

**Примітка\*.** Оцінка практики керівником-методистом у характеристиці студента має рекомендаційний характер та підтверджується комісією від кафедри філософії, соціології та релігієзнавства під час захисту результатів виробничої (педагогічної) практики на звітній конференції практики.

### **5.5. Звіт про виховну та профорієнтаційну роботу (додаток 6)**

Звіт про виховну та профорієнтаційну роботу (додаток 6), яку студенти-практиканти проводять під час практики у формі виховних та профорієнтаційних бесід з учнями старших класів середніх шкіл міста, області та за місцем проживання студентів-практикантів, а також у формі підготовлених матеріалів

ведення Інтернет-сторінок кафедри у соціальних мережах пишеться у довільній формі.

**Примітка\*.** При відсутності будь-якого виду звітної документації студент не допускається до захисту результатів практики на звітній конференції. За умови порушення термінів подачі звітної документації загальна оцінка за практику знижується на п'ять балів.

## **6. ПІДВЕДЕННЯ ПІДСУМКІВ ПРАКТИКИ**

Виробнича (педагогічна) практика завершується проведенням підсумкової конференції. Студент-практикант подає матеріали, що відображають проходження практики, керівнику-методисту для оцінювання. Після ознайомлення з наданими документами керівник складає характеристику на практиканта та дає рекомендації щодо оцінки виконання програми практики.

Під час захисту заслуховуються доповіді студентів, аналізуються результати їхньої діяльності та оцінюється робота кожного практиканта за всіма напрямками виконаних завдань у процесі практики.

### **Порядок захисту та підведення підсумків практики**

До захисту практики допускаються здобувачі, які своєчасно і в повному обсязі виконали програму практики і надали в зазначені терміни звітну документацію. Захист практики передбачає публічний звіт студента-практиканта в якому він аналізує цілі і завдання практики, розкриває зміст виконаної роботи з її кількісними та якісними характеристиками, надає пропозиції щодо змісту та організації практики, вдосконалення програми практики.

### **Критерії оцінювання знань, умінь і навичок практикантів:**

- повнота виконання програми практики;
- якість аналітичного звіту, висновків і пропозицій;
- організованість, дисциплінованість і добросовісне ставлення до роботи студента-практиканта;
- своєчасність і якість подання звітної документації.

Загальна диференційована оцінка за практику 100 балів - (зараховано, не зараховано) складається із суми балів за:

#### Розподіл балів, які отримують студенти

№ п/п	Вид звітної роботи	Кількість балів
1	ведення звіту-щоденника практики	30
2	проведення залікових семінарських та лекційних занять (по 5 балів максимально за кожне проведене залікове заняття)	30
3	вчасне складання розкладу залікових занять	5
4	складання звіту про проведену виховну та профорієнтаційну роботу	15
5	оформлення звітної документації	10
6	захист практики на звітній конференції	10
<b>Сума</b>		100

«**Зараховано**» ставиться здобувачу, який у повному обсязі і на високому рівні виконав програму практики, проявивши при цьому самостійність, ініціативність, творчий підхід. Звітна документація подана у встановлений термін та у повному обсязі, немає зауважень щодо її оформлення та змісту. Відгук керівника позитивний. Повні і точні відповіді на всі запитання учасників звітної конференції. Допускаються несуттєві зауваження щодо змісту і оформлення звіту.

«**Не зараховано**» ставиться здобувачу, який не виконав програму практики або виконав програму практики не в повному обсязі. Звітна документація не представлена або оформлена недбало. Характеристика студента, щодо ставлення до практики і трудової дисципліни – негативна. При відповідях на запитання учасників звітної конференції студент припускається

помилки, не має твердих знань. Окремі або всі відповіді при захисті практики були незадовільними.

**Примітка\*** Студенти, робота яких на виробничій (педагогічній) практиці визнана незадовільною, повинні пройти її знову за рішенням вченої ради факультету психології без відриву від занять.

#### Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
		для заліку за проходження практики
90 – 100	<b>A</b>	зараховано
80 – 89	<b>B</b>	
70 – 79	<b>C</b>	
60 – 69	<b>D</b>	
50 – 59	<b>E</b>	
26 – 49	<b>FX</b>	не зараховано з можливістю повторного проходження практики
0-25	<b>F</b>	не зараховано

Підсумки проведення виробничої (педагогічної) практики обговорюються на засіданні кафедри філософії, соціології та релігієзнавства, а загальні результати практики підсумовують на засіданні вченої ради факультету психології Карпатського національного університету імені Василя Стефаника.

## **ДОДАТКИ**

### *Додаток 1. Звіт-щоденник.*

Міністерство освіти і науки України  
Карпатський національний університет імені Василя Стефаника  
факультет психології  
кафедра філософії, соціології та релігієзнавства

**ЗВІТ-ЩОДЕННИК**  
**про проходження виробничої (педагогічної) практики**  
**студента-практиканта 4 курсу ОКР «бакалавр»**  
**спеціальності В10 «Філософія»**  
**факультету психології**  
**Карпатського національного університету**  
**імені Василя Стефаника**  
**денної форми навчання**

---

Прізвище, ім'я, по батькові  
за період з ----2026 р. до -----2026 р.

**Місце практики: Карпатський національний університет імені Василя Стефаника кафедра філософії, соціології та релігієзнавства**

**Керівник-методист бази практики**

(посада, вчений ступінь, звання,  
прізвище, ім'я, по батькові)

## **2. Наступні сторінки.**

За період проходження виробничої педагогічної практики я виконував (вала) такі види робіт:

### **Схема заповнення «Звіту-щоденника практики».**

Дата та час	Тема та зміст заняття, яке відвідав, або провів студент-практикант; група, курс, факультет	Зауваження, аналіз та пропозиції студента щодо відвіданого або проведеного заняття	Форма практики Активна/ Пасивна
1	2	3	4
			Активна
			Пасивна

**Звіт-щоденник заповнюється студентом щоденно на листах** формату А-4 у письмовому чи друкованому вигляді відповідно до поданого зразка (додаток 1)

**У кінці Звіту-щоденника подаються:**

## **РЕКОМЕНДАЦІЇ ЩОДО ПОКРАЩЕННЯ ОРГАНІЗАЦІЇ ТА ПРОВЕДЕННЯ ВИРОБНИЧОЇ (ПЕДАГОГІЧНОЇ) ПРАКТИКИ**

**Вказуються рекомендації студента-практиканта щодо організації, проведення виробничої (педагогічної) практики студентів на даному етапі та у майбутньому.**

1. Позитивні моменти організації і проведення педагогічної практики.
2. Негативні моменти та недоліки організації та змісту практики.
3. Побажання, зауваження та рекомендації студента-практиканта щодо покращення організації виробничої (асистентської) практики у майбутньому.

**Дата та підпис студента-практиканта**

**Підпис керівника-методиста  
кафедри філософії, соціології та релігієзнавства**

**Підпис керівника-методиста бази практики**

**Звіт-щоденник затверджено на  
засіданні кафедри філософії, соціології та релігієзнавства  
протокол № \_\_\_\_ від \_\_\_\_\_**

**Протокол обговорення лекції (семінарського заняття, виховного заходу).**

*1. Титульна сторінка протоколу*

**ПРОТОКОЛ**

**обговорення лекції (семінарського заняття, виховного заходу)**

**студента-практиканта 4 курсу ОКР «бакалавр»**

**спеціальності В10 «Філософія»**

**факультету психології**

**Карпатського національного університету імені Василя Стефаника**

**проведеної (ого) у групі (курс) \_\_\_\_\_**

---

**(навчальний заклад)**

**2025 р.**

**2. Друга сторінка протоколу**

**Основні розділи протоколу.**

У протоколі вказуються дані про курс, групу, присутність студентів групи, у якій проводиться заняття. Також вказуються присутні методисти від кафедр філософії, соціології та релігієзнавства, педагогіки і соціальної психології та психології розвитку, студенти практиканти відповідної бази практики. Обговорення занять ведуть і фіксують у протоколі, охоплюючи такі питання, які відповідно як розділи оформлюються у протоколі.

1. Самоаналіз студентом-практикантом своєї лекції чи семінарського заняття.
2. Виступи студентів-практикантів, які відвідали заняття.
3. Аналіз проведеного заняття керівниками-методистами.
4. Пояснення студента-практиканта з приводу зроблених зауважень.
5. Оцінка керівниками-методистами проведеного заняття.

**Керівник-методист кафедри філософії,**

**соціології та релігієзнавства \_\_\_\_\_ П.І.Б.**

підпис

**Керівник-методист бази практики \_\_\_\_\_ П.І.Б.**

підпис

**Студент-практикант \_\_\_\_\_ П.І.Б.**

підпис

**РОЗКЛАД ЗАЛІКОВИХ ЗАНЯТЬ**

студента 4 курсу ОКР «бакалавр»

Прізвище І.П

№ п/п	Тема заняття	Форма заняття лекція/ семінар	Дата проведення	Час проведення	Місце проведення та аудиторія	Примітка
Лекція 1						
Лекція 2						
Лекція 3						
Семінар 4						
Семінар 5						
Семінар 6.						
Виховний захід						

КЕРІВНИК-МЕТОДИСТ БАЗИ ПРАКТИКИ \_\_\_\_\_ П.І.Б. підпис

**Характеристика на студента-практиканта (форма-зразок)**

**ХАРАКТЕРИСТИКА**  
**студента (ки) IV курсу ОКР «бакалавр»**  
**Карпатського національного університету**  
**імені Василя Стефаника**  
**факультету психології**  
**спеціальності В10 «Філософія»**  
**П.І.Б.**

Студент (ка)...П.І.Б. проходила (в) практику у .....(назва бази практики).  
Під час проходження практики зарекомендувала себе як .....

Студент-практикант ..... віднісся до виконання поставлених на нього обов'язків, відвідував....., прислуховувався..... стосовно проведення занять з .....

Студент П.І.Б. проводив заняття на ..... методичному та науковому рівні, ..... поєднуючи різноманітні форми та методи організації пізнавальної діяльності....., ...

На заняттях студент ..... концентрації уваги здобувачів, використовуючи ....., що сприяло....., а також активізувало....., впливало..... і на розвиток

Велику увагу студент надає ..... дотримується....., поважає.....

Студент ..... достатній рівень фахової підготовки, цікавиться.....

У цілому, педагогічна практика заслуговує оцінки «.....» -

**Примітка\***

Оцінка ставиться прописом – незадовільно, задовільно, добре, відмінно і вказується кількість балів за 100 бальною шкалою.

Характеристика видана для пред'явлення в Карпатський національний університет імені Василя Стефаника.

**Керівник бази практики**

**підпис**

**П.І.Б.**

**М.П.**

*(для студентів, які проходять практику поза межами університету)*

**Декан**

**підпис**

**П.І.Б.**

**факультету психології**

**М.П.**

*(для студентів, які проходять практику на базі факультету психології)*

**Керівник-методист**

**бази практики**

**підпис**

**П.І.Б.**

**Міністерство освіти і науки України  
Карпатський національний університет  
імені Василя Стефаника  
факультет психології  
кафедра філософії, соціології та релігієзнавства**

**МАТЕРІАЛИ  
проходження виробничої (педагогічної) практики  
студента-практиканта 4 курсу ОКР «бакалавр»  
факультету психології  
денної форми навчання**

---

**Прізвище, ім'я, по батькові  
за період з -----2026 р. до -----2026 р.**

**Місце практики: Карпатський національний університет імені Василя  
Стефаника кафедра філософії, соціології та релігієзнавства**

**м. Івано-Франківськ – 2025**

**Звіт «Про виховну та профорієнтаційну роботу»**

**Схема ведення Звіту про профорієнтаційну роботу:**

**1. Титульна сторінка.**

**Міністерство освіти і науки України  
Карпатський національний університет  
імені Василя Стефаника  
факультет психології  
кафедра філософії, соціології та релігієзнавства**

**ЗВІТ  
про виховну та профорієнтаційну роботу  
студента-практиканта IV курсу ОКР «бакалавр»  
факультету психології  
денної форми навчання**

---

**Прізвище, ім'я, по батькові**

**м. Івано-Франківськ – 2026**

## 2. Друга сторінка звіту.

Під час проходження виробничої (педагогічної) практики мною були проведені такі виховні та профорієнтаційні заняття:

Дата	Тема та зміст проведеного виховного та профорієнтаційного заходу	Навчальний заклад, у якому було проведене профорієнтаційне заняття	Підпис керівника навчального закладу, де була проведена профорієнтаційна бесіда та печатка навчального закладу	Примітка
			Підпис керівника – ініціали і прізвище  М.П.	

### У кінці Звіту про профорієнтаційну роботу подаються:

- матеріали виховної роботи
  - рекомендації щодо покращення організації та проведення виховної та профорієнтаційної роботи.

У рекомендаціях щодо покращення організації та проведення виховної та профорієнтаційної роботи із випускниками шкіл та середніх навчальних закладів вказуються:

1. Позитивні моменти організації і проведення профорієнтаційної роботи.
2. Негативні моменти та недоліки організації та змісту профорієнтаційної роботи.
3. Побажання, зауваження та рекомендації студента-практиканта щодо покращення організації та проведення профорієнтаційної роботи у майбутньому.

**Студент-практикант**

\_\_\_\_\_ П.І.Б.

підпис

**Керівник-методист  
кафедри філософії,  
соціології та релігієзнавства**

\_\_\_\_\_ П.І.Б.

підпис

**Керівника навчального  
закладу**

\_\_\_\_\_ П.І.Б.

підпис